

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
یکشنبه ۱۶ بهمن ۱۴۰۱ | ۱۴ رجب ۱۴۴۴ | ۵ فوریه ۲۰۲۳ - شماره ۲۱۱۹ - سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضربرب کیفی ۶۷۴
www.hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli
سردبیر: فضل‌الله باری
چاپ: ۰۲۱-۴۴۵۳۳۷۲۵
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

داستانک

عروسک

فرزانه امجدی
نویسنده

می‌زنه.
بابام گفت: دخترم رو قربون. چی شده بیا ببینم.
بغل بابا رفتم؛ چرا ناراحتی؟
-بابایی
-جون بابایی.

برام به عروسک بازی می‌کردم. مامان هم داشت با زهرا خانم همسایه بغلی تعریف می‌کرد، که از پیچ کوچک گذشت. مثل همیشه با مامانش بود. مامانش یه زنبیل قرمز و بچه محوم ترمای که در زنبیل گذاشته بود دستش گرفته بود. خودشم طبق معمول اون عروسک پلاستیکی رو بغل کرده بود. به مامانم و زهراخانم که رسیدند شروع به تعریف کردند. جادر مامانش رو گرفته بود با اون موهای فر فریش که شلخته بود. مامانش گفت: تا به کم من بیا مامان لایلا تعریف می‌کنم تو هم با لایلا بازی کن. گفت: نمی‌خوام و بعد برام شکلک در آورد و بعد عروسکش رو نشونم داد دوباره بغلش کرد. داشتمش از کوره درمی‌رفتم. آرزو می‌کردم که کاش تنها بود. موهای فر فری شلخته‌اش رو می‌کشیدم و عروسکش رو زیر پاهام له می‌کردم. حیف که هیچ وقت تنها از کوچک ما رد نمی‌شد. هروقت می‌اومد. با مامانش بود. دویدم سمت خونه. مامان که اومد خونه گفت: چرا با ناهید بازی نکردی؟

-ازش بدم می‌اید.
مامان با تعجب نگاه کرد: تا چند روز پیش که باهم بازی می‌کردید!
شونام را بالا انداختم. مامان هم رفت آشپزخانه ناهار درست کنه. کل روز ساکت و غصه‌دار بودم. بابا که از اداره اومد، ناهار خوردیم. از مامانم پرسید: چرا لایلا گلش پره؟
-نمی‌دونم از نزدیک ظهیر نه بازی کرد، نه حرفی

جلوی در حیاط توی کوچک بازی می‌کردم. مامان هم داشت با زهرا خانم همسایه بغلی تعریف می‌کرد، که از پیچ کوچک گذشت. مثل همیشه با مامانش بود. مامانش یه زنبیل قرمز و بچه محوم ترمای که در زنبیل گذاشته بود دستش گرفته بود. خودشم طبق معمول اون عروسک پلاستیکی رو بغل کرده بود. به مامانم و زهراخانم که رسیدند شروع به تعریف کردند. جادر مامانش رو گرفته بود با اون موهای فر فریش که شلخته بود. مامانش گفت: تا به کم من بیا مامان لایلا تعریف می‌کنم تو هم با لایلا بازی کن. گفت: نمی‌خوام و بعد برام شکلک در آورد و بعد عروسکش رو نشونم داد دوباره بغلش کرد. داشتمش از کوره درمی‌رفتم. آرزو می‌کردم که کاش تنها بود. موهای فر فری شلخته‌اش رو می‌کشیدم و عروسکش رو زیر پاهام له می‌کردم. حیف که هیچ وقت تنها از کوچک ما رد نمی‌شد. هروقت می‌اومد. با مامانش بود. دویدم سمت خونه. مامان که اومد خونه گفت: چرا با ناهید بازی نکردی؟

-ازش بدم می‌اید.
مامان با تعجب نگاه کرد: تا چند روز پیش که باهم بازی می‌کردید!
شونام را بالا انداختم. مامان هم رفت آشپزخانه ناهار درست کنه. کل روز ساکت و غصه‌دار بودم. بابا که از اداره اومد، ناهار خوردیم. از مامانم پرسید: چرا لایلا گلش پره؟
-نمی‌دونم از نزدیک ظهیر نه بازی کرد، نه حرفی

طاقچه تاریخی

شلیک فخرآرایی به چه کسانی اصابت کرد؟

پیامدهای تور شاه برای فضای سیاسی

پانزدهم بهمن ۱۳۲۷ در دانشگاه تهران و مقابل ساختمان دانشکده حقوق، به سوی شاه که برای شرکت در مراسم «پانزدهمین سالروز آغاز بنای دانشگاه تهران در محل کنونی‌اش» وارد دانشگاه شده و مقابل ورودی دانشکده حقوق از اتومبیل پیاده شده بود تا وارد تالار مراسم شود، تیراندازی شد. این رویداد مسیر تاریخ ایران را تغییر داد؛ حزب توده غیرقانونی شد، ایران به غرب نزدیک و بعداً متحد آن شد، شاه اختیارات بیشتری به دست آورد و بعداً راه دیکتاتوری در پیش گرفت و ...

در آن روز از پنج گلوله که به سوی شاه شلیک شده بود، سه گلوله به کلاه او اصابت کرده بود، یک گلوله به صورت مماس بر بدن از پشت او گذشت و خراش مختصری وارد ساخته و یک گلوله هم با عبور از کنار صورت او در ناحیه پشت لب اندک جراحاتی به وجود آورده بود. ضارب زولور داشت، ولی پیش از آنکه دو گلوله باقیمانده را شلیک کند، هدف گلوله ماموران قرار گرفت و زمین افتاد که بر سرش ریختند و او را زیر مشت و لگد گرفتند و از حال رفت. وی در میان بیش از ۱۰۰خبرنگار - عکاس روزنامه ایستاده بود و دوربین به گردن داشت.

ضارب پس از پیاده شدن شاه از اتومبیل، خود را به فاصله کمی از او رسانیده و از فاصله نزدیک تیراندازی کرده بود. در جیب او کارت خبرنگاری روزنامه «پرچم اسلام» که همان روز صادر شده بود و شناسنامه‌اش به دست آمد. طبق شناسنامه، او ناصر فخرآرایی نام داشت و ازدواج کرده بود. تیراندازی ساعت ۱ بعد از ظهر صورت گرفت. شاه و ضارب به دو بیمارستان جدا از هم منتقل شدند، ضارب درگذشت و شاه ساعتی بعد پس از پانسمان بیمارستان را ترک کرد و ساعد مراغهای، نخست وزیر وقت در یک اعلامیه رسمی از رادیو اعلام کرد که مختصر آسیب وارده به شاه خالی از خطر بوده و وی به محل اقامت بازگشته است. پلیس از خانه ناصر فخرآرایی بازرسی کرد و استنادی به دست آورد که نشان می‌داد او عضو حزب توده بود. ناصر قبلاً در روزنامه «فریاد ملت» کار می‌کرد.

متعاقب بازرسی از خانه ناصر، پدر او و نیز «قبیهای شیرازی» مدیر روزنامه «پرچم اسلام» دستگیر شدند تا درباره ناصر توضیح بدهند. از آغاز بهمن ماه ۱۳۲۷ صدای اعتراض به قرارداد نفت انگلستان و ایران از گوشه و کنار کشور به گوش می‌رسید؛ روزی نبود که در این زمینه در مجلس (مخصوصاً توسط نمایندگان پارلمانی حزب توده)

یادداشت

روشنفکر «نمی‌خواهم»، روشنفکر «چه می‌خواهم»

فیض شریفی
نویسنده

کافهای تشکیل داد و بسیاری از شاعران و نویسندگان را تعلیم داد. هدایت در منزل خود، گروه‌های سیاسی و اجتماعی مخالف خود مثل ارانی‌ها را می‌پذیرفت و راه می‌داد.

هدایت، پدر داستان‌نویسی امروز بود و داستان‌های رمانتیکسی، رئالیستی، تخی ارانسی و تخی‌زاده را روشنفکر «چه می‌خواهم» و ادامه می‌دهند که اغلب مردم فرهنگور دنبال روشنفکر «نمی‌خواهم» هستند. در واقع نمی‌دانم چرا استاد، صادق هدایت را روشنفکر سردرگم و نمی‌خواهم می‌دانند. هدایت در اوان جوانی دلبسته فرهنگ کهن ایران بود، کتاب‌ها، ترجمه‌ها، نقدها و داستان‌هایی نوشت و در همه آنها پیشگام بود. هدایت با گروه «بعدها»، مجتبی می‌نوی، بزرگ علوی و مسعود فرزاد، به تبعیت از ژان پل سارتر، سیمون دوبوار و آلبر کامیو، مجامع و مجالس

با همسفران ما

نقدی بر کتاب «سلام نسل مفاخر» از عباس درویشی کرمانشاهی

اینجا دهان گربه‌ها بوی کبوتر می‌دهد

رامک تابنده
منتقد ادبی

درویشی می‌گوید، منطق این شاعران، مشت است: «گنجشکسکان واژه‌ام را پر شکستند/ بال قلم را بر سر دفتر شکستند/ گلدان به گلدان، اطلسی‌های غزل را/ زیر لگد مجروح و تا آخر شکستند ... / باغ شکوفه بسته را با منطق مشت/ از ریشه تا شاخه به یکدیگر شکستند/ تا زهر چشم از ارغوان و گل بگیرند/ پشت صنوبر را چه ناباور شکستند.»

شعری از نگاه شفیع، شعر جایگاه خاصی در عالم هستی دارد ... شعر معاصر از عمق انسانی تهی است. شفیع بر این باور است که شعر باید به زندگی انسان و هر آن چیز که به انسان مربوط است، ارتباط داشته باشد، اگر نه تفننی بیش نیست و شاملو دقیقاً با همین نگره شعر بلند «شعری که زندگی است» را سروده است. عباس درویشی هم در مجموعه اشعار «سلام نسل مفاخر» بر این مسأله پسای می‌فشارد و مدام از شاعران بی‌تعهد و آن‌ها که تعهد و مسئولیت را در طاقچه گذاشته‌اند، به سرنوشت انسان‌ها بی‌توجه هستند، حمله می‌برد و اتفاقاً با طعنه می‌گوید که اگر قرار بر زیبایی و هنر برای هنر و هنر محض باشد، بهتر از شما از عهده برمی‌ایم: «آوخ ز جمع شاعران بی‌تعهد / یاد/ خیزد خروش از سنگ و از اینان صدا هرگز/ نوزایی اندیشه را چون غده بدخیم/ تهدید و تخریب‌اند و در فکر شما هرگز/ ماه درشت نقره‌ای، نقاشی محض است/ باور مکن ترفند شوم خدعه را هرگز/ یخ بسته آتش در اجاق واژه‌ها، اما/ هرگز نمی‌ماند زمستان، کدخدا هرگز.»

شاعر در غزل زیبا و نمادین «اما همین فردا» به مصاف شعرائی که به اصطلاح «شعر محض» می‌گویند می‌رود.

درویشی می‌گوید، منطق این شاعران، مشت است: «گنجشکسکان واژه‌ام را پر شکستند/ بال قلم را بر سر دفتر شکستند/ گلدان به گلدان، اطلسی‌های غزل را/ زیر لگد مجروح و تا آخر شکستند ... / باغ شکوفه بسته را با منطق مشت/ از ریشه تا شاخه به یکدیگر شکستند/ تا زهر چشم از ارغوان و گل بگیرند/ پشت صنوبر را چه ناباور شکستند.»
شعری از نگاه شفیع، شعر جایگاه خاصی در عالم هستی دارد ... شعر معاصر از عمق انسانی تهی است. شفیع بر این باور است که شعر باید به زندگی انسان و هر آن چیز که به انسان مربوط است، ارتباط داشته باشد، اگر نه تفننی بیش نیست و شاملو دقیقاً با همین نگره شعر بلند «شعری که زندگی است» را سروده است. عباس درویشی هم در مجموعه اشعار «سلام نسل مفاخر» بر این مسأله پسای می‌فشارد و مدام از شاعران بی‌تعهد و آن‌ها که تعهد و مسئولیت را در طاقچه گذاشته‌اند، به سرنوشت انسان‌ها بی‌توجه هستند، حمله می‌برد و اتفاقاً با طعنه می‌گوید که اگر قرار بر زیبایی و هنر برای هنر و هنر محض باشد، بهتر از شما از عهده برمی‌ایم: «آوخ ز جمع شاعران بی‌تعهد / یاد/ خیزد خروش از سنگ و از اینان صدا هرگز/ نوزایی اندیشه را چون غده بدخیم/ تهدید و تخریب‌اند و در فکر شما هرگز/ ماه درشت نقره‌ای، نقاشی محض است/ باور مکن ترفند شوم خدعه را هرگز/ یخ بسته آتش در اجاق واژه‌ها، اما/ هرگز نمی‌ماند زمستان، کدخدا هرگز.»
شاعر در غزل زیبا و نمادین «اما همین فردا» به مصاف شعرائی که به اصطلاح «شعر محض» می‌گویند می‌رود.

کاتشیه ورزشی

چرا کشتی گیر آذربایجانی با زارع مبارزه نکرد؟

اتحادیه جهانی کشتی دلیل مبارزه نکردن کشتی‌گیر آذربایجانی با امیرحسین زارع را اعلام کرد. در فینال وزن ۱۲۵ کیلوگرم کشتی آزاد تورنمنت رنکینگ اتحادیه جهانی کشتی در زاگرب کرواسی، امیرحسین زارع باید به مصاف حربی از جمهوری آذربایجان می‌رفت، اما این کشتی‌گیر به روی تشک نیامد تا دست زارع به عنوان فرد پیروز بالا رود. اما این کار کشتی‌گیر آذربایجانی حواشی مختلفی را در فضای مجازی به دنبال داشت و برخی آن را به اتفاقات اخیر در حمله به سفارت آذربایجان در تهران ربط دادند. اما اتحادیه جهانی کشتی در گزارش خود اعلام کرد که کشتی‌گیر آذربایجان به دلیل مصدومیت به روی تشک نیامده است. تصاویر مسکوی اهدای مدال وزن ۱۲۵ کیلوگرم نیز نشان می‌دهد این کشتی‌گیر از ناحیه چشم به شدت آسیب دیده و یک چشم او کاملاً بسته شده است. تیم کشتی آزاد ایران که با ۶نماینده عازم این مسابقات شده بود در پایان توسط رضا اطری در ۶۱ کیلوگرم، علی سوادکوهی در ۷۹، حسن یزدانی در ۸۶ و امیر حسین زارع در ۱۲۵ کیلوگرم به ۴مدال طلا رسید و یونس امامی در ۷۴ و امیرعلی آذربیرا در ۹۷ کیلوگرم به مدال نقره حضور نداشت.

Guillermo Mordillo

روزنامه‌نگاری

درویش توانگرصفت آن است که به دیده همت در مال و نعمت پادشاهان ننگرد و سلطان گدایع آن که طمع در مال رعیت درویش کند.

منتق تکلم‌ها

کاتالیسزور: در اصطلاحات تخصصی شیمی کاتالیست ماده‌ای است که سرعت واکنش‌های شیمیایی با روش کاهش انرژی فعال سازی، بالا می‌برد بدون آن‌که خود در واکنش شرکت کند.

مجازستان

شوهر خواهرم به عکس از خودش و خواهرم گذاشته مامانم زیرش کامنت گذاشته با آرزوی موفقیت برای شما و خانواده محترم، همسر زیبای دارید. (mahshidtavakoli)
فرض کن به هم‌خوابگاهی داشته باشی، هیچ ظرفی نشوره، جارو نکشه، وسایلی پخش و پلا باشه، هیچ وقت غذا نپزه و تازه اگر نرسی غذای خوب بپزی طلبکارت هم باشه، خیلی رو مخه نه؟ این به گوشه از شخصیت ما توی خونه‌س: (رامتین لوزر کینگ)

به بابام گفتم چرا بعد پنجاه سال زندگی مشترک هنوز با مامانم توی به بشقاب باهم غذا می‌خورید؟ یعنی افتد عاشق همید؟ گفتم نه اگه زهر ریخته باشه تو غدام بزار خودشم بخوره. (tina)
با به هندی تو مجازی دعوم شده هی داره فحش می‌ده شیطونه می‌گه به عکس از گاوی که امسال قربونی کردمیم براش فرستم افسردگی دینی بگیره. (خلافکار)

عناوین

مریخ‌نورد «استقامت» تصویر ترسناکی از ابرهای سیاره سرخ منتشر کرد

مریخ‌نورد استقامت ناسا تصویری از آسمان سیاره سرخ را به اشتراک گذاشته که در یک سایه معالود و به صورت ترسناکی دیده می‌شود. در حوالی نقطه اوج تابستان مریخ (که در ۱۲ ژوئیه امسال رخ خواهد داد)، فضاپیماهایی که به دور مریخ می‌چرخند، پوشش ابر زیادی را در نیمکره شمالی آن مشاهده کرده‌اند. اکنون مریخ‌نورد استقامت شواهدی از آن ابرها را مشاهده کرده که در تصویری که توسط دوربین ناوبری چپ آن با Navcam گرفته شده، کاملاً مشهود است. در این تصویر که در ۲۹ ژانویه گرفته شده است، طلوع خورشید مریخی از پشت پوشش ابری پرانگنده قابل مشاهده است. ابرها به دلیل کم بودن آب در جو مریخ بسیار نازک هستند. با توجه به بیابانی ناسا، اگر تمام آب موجود در جو مریخ روی سطح این سیاره باشد، لایه‌ای نازک‌تر از یک رشته موی انسان تشکیل می‌شود. مریخ مانند زمین دارای چهار فصل است، اما آن‌ها با چیزی که ما در سیاره مرطوب و قابل سکونت خود تجربه می‌کنیم، کمی متفاوت هستند. یک سال مریخی با ۸۷روز زمینی برابری می‌کند، بنابراین فصل‌های آن نیز بیشتر طول می‌کشند. آن‌ها همچنین نسبت به زمین بی‌ثبات‌تر هستند. به عنوان مثال در نیمکره شمالی مریخ، بهار ۹۴ روز طول می‌کشند، در حالی که فقط ۱۴۲روز آن قسمت پاییز می‌شود. همچنین باید توجه کرد که جو مریخ فقط یک درصد چگالی زمین را دارد و کل سیاره بسیار سردتر است. وظیفه اصلی استقامت، عکاسی از ابرها نیست. مریخ‌نورد ناسا در ۱۸ فوریه ۲۰۲۰ روی این سیاره فرود آمد تا تاریخ زمین‌شناسی آن را بهتر کند و نشان‌های آن از حیات باستانی بالقوه در آن پیدا کند. برای این منظور، استقامت در حال جمع‌آوری نمونه‌های سنگی از این سیاره است و ناسا قصد دارد با انجام یک مأموریت بلندپروازانه که برای اوایل دهه ۲۰۳۰ در نظر گرفته شده، آن‌ها را برای مطالعه بیشتر به زمین ارسال کند. مریخ‌نورد ناسا هفته گذشته انبار کردن نمونه‌های سیاره سرخ را تکمیل کرد.

دنیای علم

سیاره‌ای مشابه زمین در همسایگی ما کشف شد

سیاره‌ای مشابه زمین در همسایگی کره خاکی کشف شد. ستاره شناسان در فاصله ۳۱سال نوری از زمین سیاره‌ای کشف کردند که احتمالاً حیات در آن وجود دارد. این سیاره صخره‌ای است و همچنین تخمین زده می‌شود حجم سیاره ۱.۲۶ و اندازه آن ۱.۰۸برابر زمین باشد. هر چند ستاره شناسان تاکنون بیش از ۵۲۰۰سیاره خارج از منظومه شمسی کشف کرده اند، اما کمتر از ۲۰۰مورد آن‌ها صخره‌ای هستند. تیمی متشکل از ۵۰ستاره شناس در یک پژوهش جدید وجود سیاره خارج از منظومه شمسی Wolf ۱۰۶۹b را تایید کردند که دور ستاره سرخ کوتوله‌ای مدار می‌زند. این سیاره فقط ۳۱سال نوری با زمین فاصله دارد، نکته جالب درباره این کشف آن است که سیاره مذکور احتمالاً صخره‌ای است. همچنین تخمین زده می‌شود حجم سیاره ۱.۲۶ و اندازه آن ۱.۰۸برابر زمین باشد. علاوه بر آنچه گفته شد Wolf ۱۰۶b همچنین در فاصله‌ای از ستاره مدار می‌زند که احتمال حیات در آنجا وجود دارد. به همین دلیل احتمال دارد آب مایع روی سطح آن وجود داشته باشد. دایانا کاساوسکی یکی از ستاره شناسان انستیتو مکز پلانک ستاره‌شناسی آلمان و مولف ارشد پژوهش در بیانیه‌ای در این باره می‌نویسد: ما داده‌های ستاره Wolf ۱۰۶۹ را بررسی کردیم و سیگنالی شفاف از سیاره‌ای کشف کردیم که احتمالاً حجم آن مشابه زمین است. این سیاره هر ۱۵۶ روز یکبار دور ستاره‌اش مدار می‌زند. فاصله سیاره تا ستاره آن معادل یک پانزدهم فاصله زمین و خورشید است.